

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XVI. Quomodo & ob quam causam sublatus est in Ecclesia
Presbyter, qui poenitentibus praeerat: & narratio de modo ac ratione
poenitentiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

sunt. Et ex improviso supetvenientes, A eum corripiunt, injectumque in rogum interficiunt. Et in presenti quidem, quinam fuissent autores cædis, latuit. Postquam vero processu temporis dete-cti sunt, filii quidem Marcelli, mortem patrii ulcisci cupiebant. Verum Provin-cia Synodus id prohibuit, æquum non esse censens eam ulcisci mortem, ob quam gratias Deo agere oportet, tum ipsum mortuum, tum filios ejus atque amicos, quippe qui dignus habitus esset, qui pro Deo moreretur. Atque hæc quidem ita gesta sunt.

B

Ἐξῆλθον ἐξαπίνης τὲ ἐπισάίλες, σωκόδην αὐτὸν, καὶ πυρῷ ἐμβαλόντες ἀνεῖλον. Καὶ τὸ παρεγένετο ἀλιθὸν ἐπειδὴ τῷ χρόνῳ ἐφωρύσαν, οἱ μὲν μαρκέλλαι παιδεῖς πυρεῖαν ταττεῖ ἐποχδατοῦν ἡδεῖσαν τὸ ἔθνος οἰκισταὶ τοιαῖς τελεθῆσαι πυρείαν λαμέσαν, εἰσὶ ἀφεστήκεις χάριν ὁμολογεῖν τὸν ὄδειν τῶν, καὶ θύρᾳ αὐτὸς καὶ φίλος, ὡς ὑπὲρ θεοῦ δημοθεαῖν ἥξιαμδρός· καὶ τὰ μὲν ἔτη ἔχειν.

CAPUT XVI.

Quomodo & ob quam causam sublatus est
in Ecclesia Presbyter, qui pœnitentibus præ-
erat: & narratio de modo ac ratione
pœnitentia.

Peridem tempus Nectarius Constantiopolitanus Episcopus, Presbyterum illum qui præpositus erat pœnitentibus, primus ex Ecclesia fustulit. Cujus exemplum omnes fere Episcopi postea sunt fecuti. Quid autem hoc sit, & unde originem sumpsetit, & quam ob causam sublatum sit, alij quidem aliter fortasse narrant. Ego vero ea dicam quæ sentio. Cum in nullo penitus peccare, Divinioris cujusdam naturæ sit, & humanæ præstantioris pœnitentibus vero, etiam si sepius deliquerint, veniam dare Deus præcepit: cumque in peccata venia peccatum necessario confiteri oporteat: grave ac molestum ab initio jure merito visum est sacerdotibus, tanquam in theatro, circumstante totius Ecclesiæ multitudine, crimina sua evulgare. Itaque ex Presbyteris aliquem, qui virtute integritate spectatissimus esset, & taciturnitate ac prudentia polleret, huic officio prefecerunt: ad quem accedentes ij qui deliquerant, actus suos confitebantur. Ille vero procuruque delicto, quid aut facere singulos, aut lucre oporteret, poena loco indicens, absolvebat confitentes, à se ipsius pœnas criminum exacturos. Verum Novatianis quidem qui nullam rationem habent pœnitentia, nihil hac re opus fuit. Apud reliquas autem sectas, hic mos etiamnum perseverat. Et in Occidentibus Ecclesiis, ac præcipue in Ecclesia Romana, studiose observatur.

ΚΕΦ. 15'.

Οπως διὸ τὸν αἵτιαν ἀπεπαύειν ὁ θεὸς ἐκκλησία τῆς μητροῦ του φρεσούτερος καὶ ἐπιζηρασταῖς τοῖς πρώτα μετανοίας.

EΝ τέτῳ δὲ, τὸν ἐπὶ τῷ μελανούθιντε
ταγμῷ μόνον πρεσβύτερον ἀκέπι συκε-
ροσεν εἶναι πεστόντος νεκρόντος, ὃ τις οὐ-
χλοπίσαν κατανικτόλεως ἐπιτεπεινεῖ.
κολεύθησαν ὃ γερδὸν οἱ παναχθεὶσκοτοί
τετοῦτοι ποτέ εἴσι, ή πόθεν ἡρξάθο, οὐ τοι
αἵτιαν ἀπαύσασθο, ἀλλοι μὲν ἵσις ἀλλοι
γεγοντο· ἐγὼ δὲ ὡς οἷμαι ἀφηγήσομαι τὸ
ὅτι μη πανελῶς ἀμαρτίαν, θεοῖς εἴσοδοι
τοῦ ἀνθρωπονεδέετο Φύσεως, μελαμελεύ-
νοις δέ. Καὶ πολλάκις ἀμαρτίαντοι, συγκά-
μιν νέμενοι οὐ Θεὸς ταρεκελεύσασθο, οὐ τοι
τολμεῖσθος συνομολογεῖν τὴν ἀμαρτίαν
χρεῶν, Φορμικὸν, ὡς εἴκος, οὐδὲ τοῖς ι-
ρεσιν ἐδοξεῖν, ὡς εἰς θεάτρῳ τὸ μα-
τρεῖ τῷ πλήθει τῆς ἀνθρωπίας, τὰς ἀμαρ-
τίας ἐξαγγέλλειν πρεσβύτερον δὲ τοῦ αρ-
ιστα τολμομένων, ἐχέμενον τε καὶ μη
φένει, ἐπιτετοτείαχαστον ὡς διατερπο-
τεῖς οἱ ἀμαρτικότες, τὰ βεβιωμένα ὡμο-
γενεῖς ὁ δὲ, τολμεῖ τὴν ἐκάστη ἀμαρτίαν,
πηχρὸν ποτοσαὶ η ἀκίσται ἐπίκιμον τοῦ
ἀπέλνει, τολμεῖ σφῶν αὐτῶν τὴν ἐκάστην
παξαμένεις αἰλαναναλανοῖς μηνοῖς 812
γος μελανοίας, καὶ δεν τετάχεδέσειν ὣς ἔτος
ἄλλαις αἰρέσεσιν, εἰς ἔτι νεντετόπορανεῖται
μελῶς ὃς Καὶ ταῖς καὶ δύσιν ἀνθρωπίας
φυλάκησει, καὶ μάλιστα ὣς τῇ ἡμέρᾳ

οὐδέποτε γάρ ἔκδηλός ἐστιν ὁ τόπος· τῷ δὲ ἐν με-
τανοίᾳ ὄντων· οὐδὲ στέκεται κατηφεῖς, καὶ οἵοις πεν-
θεῖσις· οὐδὲ πληρωθεῖσης τῆς τοῦ Θεοῦ
κατηργίας, μηδὲ μεταχόντες ὡν μύσαις θε-
μις, οὐδὲ οἰμωγῇ καὶ ὀδυρμῷ πέντες Ἰη-
σοῦς ρίζεσι σφᾶς· αὐλαῖσθεντοπῷ δὲ δε-
δακρυμῷ· οὐδὲ Πάτοντῷ τερασθεαμών,
οὐδοίς Ἰησοῦς τελέσθεντοι· οὐδὲ ὀλευχῇ
καὶ τὸ πάντα τῆς ἐκκλησίας πλῆθος· δακρύων
ἐμπλάται· τὸ μὲν τέτο δὲ, πέστος ὁ
Πάτοντῷ Σεανίσαλαι, καὶ σὲν κειμένος
αἵνεσι· καὶ ηὐαγρικεν τελέσθεντοι
μεταμελευμάνων εὐξάμψῳ· διποτέμπει·
καὶ εἰσὶν δὲ ἔκοντι ταλαιπωρεύμῷ· ἔκα-
στῷ, ηὐτείσις, ηὐαλεσίας, ηὐεστομάτων
διποτή, ηὐτεργίας τερεσταῖαι, φεμένει
τὸν χρόνον, εἰς δὲν αἰτια τέταχεν ὁ Ιησοῦς
τῷ ἑταῖροια, ἀστέρε πόφλημα
διαλύσας την πυωειαν, τῆς αἱμαρτίας
διεῖ), καὶ μὲν τελας ἐκκλησίας εἰ τάδε
μὴ δέχηθεν οἱ ρώμαιων λεπτές σάχει καὶ
εἰς ημέας φυλάσσουσιν· σὺ δὲ τῇ κωνστα-
ντινούλει ἐκκλησίᾳ, οὐ ἐπι τῷ μετανοεύ-
των τελεγύμῳ· τερεστερῷ· ἐπολιεύετο
ηὔτε δὴ χωνή πε τῷ εὐπατεριῶν, Ἰη-
σοῦ αἱμαρτίας αἰς τερεστερε, τερεσα-
χεῖται τελας τῷ πεσεύτερῷ ηὐδύειν,
καὶ τὸν Θεὸν ικετεύειν, τέττα χάρειν σὺ
τῇ ἐκκλησίᾳ διατείστα, ἐκπεπονθε-
δα ταρ' αὐδρούς διακόνους κατεμένους·
θέρος τὸ πλῆθος μαθὼν, ἐχαλέπαινεν ὡς
τῆς ἐκκλησίας μετεομόντος μεγίστη δὲ
διαβολὴ σὲν λεπτέμενος εἶχεν· διποτή δὲ
οὐ χρήσαιτο τῷ συμβεβηκότι νεκταῖος·
αὐτοίλετης διακονίας τὸν ηὐταιρηκότα συμ-
βελυσάντων δὲ πινων συγχωρεῖν εἴσον, αἵ-
διαυτῷ σωματεῖν καὶ ταρρέν δύνατο, κο-
νινεῖ τῷ μυστηρίων, ἐπαυσε τὸν Ἰησοῦς με-
τανοίας τερεστερον· Καὶ ἐκείνης τέτο κρα-
τερόμενεν· ηὔτη τὸ δέχαιστη, οἰμαι, καὶ
τοῦτο αὐτὸν σεμνότητος· καὶ αἰνειας, εἰς α-
διάφορον· Εἰ μελημένον οὐθὲν τῷ μητρὶ^ν
διλιδάνειν δέξαμέντος· ἐπεὶ τερεστερον, οὐ
ηὔμα, μετρια τὰ αἱμαρτήματα ήν, ταῦ-
τα αἰδεῖς τὸν Σεαγαλλόντων τὰς σφῶν
αὐτῶν πλημμελεῖας, Εἰ ταῦτα πρινεῖας τῷ

A Illic enim in propatulo est pénitentium
locus: in quo illi stant morti, ac veluti
lugentes. Peractisque jam missarum
solennibus, exclusi à communione sa-
crorum quæ initiatis præberi mos est,
cum gemitu ac lamentis pronos se in ter-
ram abiciunt. Tum Episcopus cum la-
chrymis ex adverso occurrit, pariter ipse
humi provolvitur: & universa Ecclesiæ
multitudo simul confitens, lachrymis
perfunditur. Posthac vero primus ex-
surgit Episcopus, ac prostratos erigit:
factaque ut decet, precatio pro pec-
catoribus pénitentiam agentibus, eos
dimittit. Privatum autem unusquisque
sua sponte le macerans, aut jejuniis,
aut illuvie, aut ciborum abstinentia, vel
aliis quibus iussus est modis, tempus
quantumcumque ipsi ab Episcopo con-
stitutum est, expectat. Ubique vero præsti-
tutus dies advenit, tanquam debito quo-
dam per soluto, à pena commissi sce-
leris liberatur, & reliquo Ecclesiæ po-
pulo sociatur. Hæc Episcopi urbis
Romæ, jam inde ab ultima vetustate ad
nostram usque ætatem custodiunt. In
Constantinopolitana autem Ecclesia,
certus Presbyter constitutus erat qui
pénitentibus præset. Donec matrona
quedam nobilis, ob peccata quæ confes-
sa fuerat, iussa ab hoc Presbytero jejunare,
ac Deum suppliciter orare: dum
hujus rei caula in Ecclesia moraretur,
a Diacono se stupratam esse prodidit.
Quo cognito, plebs omnis vehementer
succensuit, eo quod contumelia illa-
ta esset Ecclesiæ: nec mediocri pro-
bro expositi erant facti ordinis viri.
Nectarius vero, cum diu multumque
dubitasset, quidnam in hoc negotio
agendum esset, eum qui stuprum admi-
terat, diaconatu exuit. Cumque non
nulli consilium ei dedissent, ut unicui-
que, prout sibi conscius esset, ac fidu-
ciam sui haberet, ad sacrorum myste-
riorum communionem accedendi li-
beram faceret potestatem, Presbyte-
rum qui agendæ pénitentia præpositus
erat, abolevit. Atque ex eo tempo-
re id firmum ac stabile permanit: ve-
tustate, eique adjuncta gravitate ac se-
veritate, jam tum, ut opinor, in la-
xam ac dissolutam vivendi rationem
paulatim delapi. Nam antea, ut equi-
dem existimo, minora erant peccata,
tum ob verecundiam eorum qui sua ipsi
delicta enuntiabant, tum ob severitatem

judicūm, qui ad id erant constituti. At A-
que hac de causa arbitror Theodosium
Imperatorem, cum Ecclesiarum hone-
stati & existimationi prospiceret, lege
latā cassis, ne mulieres ad sacram mi-
nisterium admitterentur nisi liberos ha-
berent, & sexagesimum etatis annum
impassent, juxta expressum mandatum
Apostoli Pauli: utque feminæ quæ co-
mam totundissent, arcerentur ab Eccle-
sia: Episcopi vero, qui eas admittere ausi
essent, sacerdotio privarentur.

Ἔπι τέ τω τεσταμένων κειτῷ ἐκτάυτης ἦ
αἵπας συμβάλλω, καὶ θεοδόσιον τὸν Βασιλέα
προνοεύμενον τὸ τῶν ἐκκλησιῶν ἔνκλείαστε,
σεμνότην δὲ, νομοθεῖτα τὰς γυναικας, οἱ
μὴ παιδαρέχοντεν, καὶ οὐαίσεις εἰκόνας επηγ-
νωτέ, διακονίαν Θεοῦ μὴ ἔπιτεπέωδε, καὶ τὸ
δόκος ὅλος Παύλος ρῆσιν περισταγμα ταῖς γυναι-
κοῖς τὰς κεφαλὰς, ἀπελαύνεσθαι τὸν ἐ-
κκλησιῶν ἄνθρωπον ταύτας πρεσβυτερέων Ἀπ-
σκόπους, ἀφαιρεῖσθαι τὸ ἐπισκοπῆς.

CAPUT XXVII.

Quomodo Theodosius Eunomium in exibuum misit: & de Theophronio Eunomij successore. Item de Eutychio & Dorotheo, deque eorum opinionibus: & de iis qui Paulianiani dicuntur. Et quomodo Ariani heres in diversas factiones divisae est: & ii qui Constantinopoli erant Ariani, magis inter se uniti sunt.

KεΦ. 18

Ως οὐπέρων θεόστοις δὲ μήτε τὸν ἀνθρώπινον πονητὸν
θεοφόρον Φίλιππον αὖτε, καὶ τοιμάντοις, καὶ σύρισι,
καὶ πιρίσσοντας τοῖς τοῦ λεπρού μεταβολαῖς, οὐδὲ
τὴν ἀρισταντίαν απέραντας εἰς σφράγιδα μοιρὰς μηχανισμού,
καὶ οὐδὲ τοιμάντοις μαθήτας

Verum de his unusquisque pro arbitrio suo judicet. Porro Imperator Eunomium eo tempore in exilium misit. Adhuc enim ille Constantinopoli degens, in suburbanis, aut in privatis domibus, conventus Ecclesiasticos seorsum agebat, & libros à se conscriptos recitabat, multosque in sententiam suam pertrahebat: adeo ut brevi temporis spatio ingens esset numerus eorum, qui hæresim nominis illius sequebantur. Verum ille paulo post quam in exilium missus fuisse, factus, sepulturam in patria sua sortitus est. Vicus hic erat Cappadocum, nomine Dacora, situs in territorio Cæsareæ, ad Argæum montem. Theophronius vero, & ipse Cappadox, qui ab Eunomio in eadem doctrina fuerat institutus, opiniones ejus postea defendit. Qui cum in Aristotelis Philosophiam mediocriter exercitatus esset, introductionem ad percipienda illorum argumenta accommodatam conscripsit, cui titulum fecit de exercitatione mentis. Cæterum in absurdas disputationes delapsus, in iisdem cum preceptore suo opinionibus permanere haudquaquam dignatus est. Nam curiosius differens, ex verbis que leguntur in sacris Voluminibus, probare conatus est, Deum qui futura prænoscet, præsentia vero sciret, & præterita meminisset, non eodem semper modo habe- reset pro ratione futuri, præsentis, ac

Αλάτα μνηστήρια ἀνέκδοτον τελείωσις
σκοπείτω διαβαστενός θεοφράστου φυ-
γιών ἐνομίστοτε καλεσθίκαστε εἴτε γόνικη
συντελεστής σύνθετης διατελείων, η οίκιασι,
καθ' ἑαυτὸν ἐκκλησίας, καὶ στολή-
γες, τοις συνεχράψατε, ἐπεδεικνύσθε πολ-
λαχτές επειθεῖν οὐμοίως Φρονεῖν· ως δὲ διῆγαπτο-
λυάνθρωπον γνέαδες λαὸν τῆς ἐπανύμνιας αὐτοῦ
αἱρέσεως ἀλλ' οὐ μόνον καὶ τολμὴν τοις
τῆς Φυγῆς τελευτήσας, ἔτυχε τῆς στητο-
τειδιταφῆς καμπινής ἀντὶ καππαδοκῶν, δα-
κόρεος ἢν δὲ διονυμαζομένην, νομῆς τοις πο-
δεργαίων καισαρείας· θεοφράστης δέ, εἰ-
τον αὐτῷ διδασκάλῳ σθν οὐμοίως ἐπαιδεύ-
θη λόγος· καππαδόκης δὲ καὶ δακτηρίος, συμβα-
τοῖς αὐτῷ δόγμασι μετείως ἡ διάτανδρος
οἰλέλας μαθημάτων ἐλθών, ἐπιτρέπειν την
εἰδησιν τῶν παρ' αὐτοῖς συμλογισμῷ εἰσαί-
γην καλέλιπεν, ἢν τοσὶ γυμνασίασιν εἶτε προ-
ψει εἰς αὐτόπειρας διατάξεις ἐμπεισών, ως επι-
θόμην, εἰς ήξιστων ἵπτι τῶν αὐτῶν μένεν τοις
δασκάλων λόγων· πολυπεργυμονής δὲ
ἐκ τῶν κειμένων τοις ιεροῖς γραφαῖς ὄντα-
των καλεσκεύαζεν, ως τοις περοπο-
τοκού τοις μηδὲν, γνωστού δὲ τοῖς, καὶ διεγε-
νότας μεμνημένον, τοσὶ δεῖσις σταύτωσι,
περόστετο μέλλον, καὶ παρον, καὶ παροχθε-
μελέσθη.